

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoP/51/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3818200951
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3818200951.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Janákovvej a sudcov Mgr. Zuzany Holúbkovej a Mgr. Ivana Kubínyiho vo veci starostlivosti o maloleté deti M.: M., nar. XX.XX.XXXX, B. nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom X. práce, sociálnych vecí a rodiny v O., deti rodičov: matka M. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., Na C. XXX/XX, otec P. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. Z. XX, A. nad K., o zvýšenie vyživovacej povinnosti, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 25. apríla 2018, č.k. 6P/12/2018-59, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiadne z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k maloletému M. zo sumy 110,- eur na sumu 150,- eur mesačne a k maloletému B. zo sumy 100,- eur na sumu 150,- eur mesačne, s účinnosťou u oboch maloletých detí od 01.02.2018, ktoré výživné zaviazal otca detí platiť k rukám matky mesačne vždy vopred, najneskôr do 10. dňa v mesiaci. Výrokom II. nedoplatok na výživnom za čas od 01.02.2018 do rozhodnutia vo veci, u maloletého M. vo výške 120,- eur a u maloletého B. vo výške 150,- eur, povolil otcovi maloletých detí u každého maloletého dieťaťa splácať v mesačných splátkach po 20,- eur, spolu s bežným výživným, počnúc právoplatnosťou rozhodnutia, pod stratou výhody poskytnutých splátok pri nezaplatení jednej splátky. Výrokom III. tým zmenil rozsudok Okresného súdu Prievidza sp. zn. 7C 38/2011-24 zo dňa 30.03.2011 v časti vyživovacej povinnosti k maloletým deťom. Rozhodnutie odôvodnil tým, že vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti došlo k zmene pomerov, a to na strane všetkých účastníkov konania. Od posledného rozhodnutia súdu o výživnom, o ktorom bolo rozhodované ešte v roku 2011, došlo k zmene pomerov najmä na strane maloletých detí, keď v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti maloletý M. navštevoval druhý ročník základnej školy a maloletý B. bol škôlkar; v súčasnosti maloletý M. navštevuje deviaty ročník základnej školy a maloletý B. je žiakom šiesteho ročníka základnej školy, s čím sú spojené ich zvýšené výdavky. K zmene pomerov došlo aj na strane matky, ktorá v čase posledného rozhodnutia súdu o výživnom si brigádnicke privyrábala sumou 200,- eur; v súčasnosti poberá rodičovský príspevok na mal. Y., ktorý sa jej narodil v júli 2018, vo výške 214,- eur. K zmene pomerov došlo aj na strane otca maloletých, ktorý v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti bol zamestnaný s príjmom 495,99 eur a boli mu vyplácané diéty vo výške 1.100,- eur; v súčasnosti jeho priemerný príjem dosahuje plat vo výške 2.180,- eur, otcovi však pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť. Súd považoval za primerané k takto zistenému skutkovému stavu veci zvýšiť výživné na maloletého M. zo sumy 110,- eur mesačne na sumu 150,- eur mesačne a u maloletého B. zo sumy 100,- na sumu 150,- eur mesačne, ktoré zvýšenie považoval za primerané zisteným zárobkovým pomerom, ako i potrebám maloletých.

2. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletých, ktorý žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že ponechá doterajšie súdom určené výživné, t.j. na maloletého M. v sume 110,- eur mesačne a na maloletého B. v sume 100,- eur mesačne, prípadne aby rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odvolaní uviedol, že už vo svojom stanovisku k návrhu matky a tiež aj pri ústnom pojednávaní poukázal na závažné skutočnosti týkajúce sa matkinho nehospodárneho nakladania a hospodárenia s už i doteraz poskytovanými platbami výživného, a to v súvislosti so zakupovaním nákladných mobilných zariadení v pomerne krátkom časovom slede za sebou, pričom súd sa k tomu, ako i k ďalším konkrétnym poukazom na nehospodárne a nevýchovné nakladanie s už doteraz poskytovanými finančnými prostriedkami, postavil indiferentne. Pritom takéto počínanie, teda ľahkovážne a nehospodárne nakladania s poukazovaným výživným je u navrhovateľky jedným s dôvodov, ktoré ju potom vedú k tomu, že potrebuje nové prostriedky, keďže ich minula neúčelne, na zvýšenie výživného. Súd prvej inštancie ďalej v odôvodnení svojho rozhodnutia popisuje položkovito jednotlivé výdavky spojené s maloletými deťmi, neberie však do úvahy, že tieto výdavky sú u oboch maloletých detí s výnimkou úhrad za 3 položky (obedy, poplatky za mobilný telefón a poistenie) výdavky iba ročné, čo potom znamená, že u maloletého M. sú priemerné mesačné výdavky len cca 31,08 eur + 30 eur na obed + 7 eur mobilné telefóny + poistenie 28 eur, teda v súčte 88,08 eur a u maloletého B. dokonca iba 81 eur. Z toho je viac ako zrejmé, že už doteraz platená výška výživného postačovala a nebol tak daný dôvod na zvýšenie vyživovacej povinnosti u oboch maloletých detí. Súd prvej inštancie ďalej vôbec nezohľadnil a nijako sa k tomu nevyjadril, že prispieva deťom aj nad rámec určeného výživného, čo navrhovateľka v konaní počas celého priebehu nepoprela.

3. Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu tvrdenia uvedené v odvolaní zo strany otca poprela. Poprela, že by jej konanie bolo akokoľvek ľahkovážne a nehospodárne vo vzťahu k poukazovaniu výživného, s tým, že ide výslovne o subjektívny názor povinného. Ďalej poukázala na to, že otec maloletých v odvolaní uvádza len parciálny výpočet nákladov spojených s výživou maloletých, keď obaja maloletí sú žiakmi druhého stupňa základnej školy so športovým zameraním, pričom od septembra 2018 maloletý M. nastúpi na Strednú odbornú školu Z. v O. - odbor autoelektrikár. Od roku 2011 náklady spojené s výchovou maloletých podstatne vzrástli. V čase pôvodného rozhodovania o výživnom bol maloletý M. žiakom druhej triedy základnej školy a maloletý B. bol v predškolskej výchove. V rámci vykonaného dokazovania bolo dostatočne preukázané, že došlo k zmene pomerov, k čomu sa priklonil aj kolízny opatrovník maloletých, preto žiadala rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

4. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení zotrval na svojich vyjadreniach, ktoré prezentoval v priebehu konania s tým, že vyživovaciu povinnosť určenú súdom prvej inštancie považuje za primeranú veku a odôvodneným potrebám maloletých detí.

5. Otec v následnom vyjadrení k vyjadreniu matky poukázal na to, že už pri rozvoze manželstva v roku 2011 stanovil sám a iniciatívne už v tom období sumy výživného u oboch maloletých detí zámerne vyššie ako boli adekvátne jeho príjmu, a to preto, aby deti už od začiatku dostávali viac a nebolo tak potrebné výšku výživného pravidelne upravovať. Z toho teda jasne vyplýva, že matka dostávala na obidve deti od roku 2011 určite viac ako potrebovala, preto doterajšia výška výživného by mala dostatočne pokrývať aktuálne potreby maloletých, bez nevyhnutnosti výšku výživného zvyšovať. Ďalej uviedol, že matka na súde zmienila, že jej terajší manžel pracuje v Nemecku, kde na každé dieťa poberá 190,- eur, t.j. 380,- eur, na obidve deti a má ešte dostávať od otca ďalších 300 eur, t.j. 680 eur na obidve deti, resp. 340 eur na každé. Takýto prísun peňazí potom matke stačí, aby vôbec nemusela pracovať. S týmito skutočnosťami sa súd prvej inštancie nijako v odôvodnení rozsudku nevysporiadal a na tieto skutočnosti evidentne neprihliadal. Vyslovil názor, že aj jeho tretie dieťa, ktoré je síce od inej partnerky, má právo podieľať sa na jeho životnej úrovni, no na jeho práva súd nijako neprihliadol. Ďalej poukázal na to, že počas celého priebehu konania uvádzal, že nemá problém maloletým prispievať aj nad rámec určeného výživného, aj to doteraz robil, ale jednoducho každý mesiac sa to pravidelne robiť nedá, obzvlášť za novej situácie, ktorá objektívne nastala pri porovnaní so stavom, ktorý bol pri poslednej úprave výživného v roku 2011, a to, že si našiel novú partnerku a s ňou splodil ďalšieho potomka, ku ktorým má tiež zákonnú povinnosť.

6. Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 65 a § 66 zák. č. 161/20015 Z.z. (Civilný mimosporový poriadok, ďalej len CMP) a zistil, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. (Civilný sporový poriadok, ďalej len CSP), ako vecne správny potvrdiť. Vo veci

rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, podľa ktorého nie je potrebné nariaďovať pojednávanie odvolacieho súdu.

7. Preskúmaním zistil odvolací súd, že súd prvej inštancie o návrhu matky na zvýšenie výživného pre maloleté deti rozhodol správne.

8. Podľa § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

9. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Zmenou pomerov sa rozumie výrazná zmena tých okolností, či už na strane oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Rozumieme ňou takú zmenu v pomeroch subjektov právneho vzťahu, ktorá výrazne ovplyvňuje ich majetkové pomery a príjmy, resp. výdavky na potreby. Pri posudzovaní, či nastala zmena pomerov na strane oprávneného na výživnom, resp. povinného rodiča a v akom rozsahu je odôvodnená zmena výživného, súd vychádza zo základných kritérií pre určenie vyživovacej povinnosti uvedených v ust. § 62 Zákona o rodine.

10. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

11. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

12. V prípade, ak súd zisti významnú zmenu v pomeroch rodičov alebo detí, existujúcu úpravu výživného zmení. Z uvedeného nepochybne vyplýva, že súd pri rozhodovaní o zvýšení vyživovacej povinnosti skúma iba skutočnosť, či došlo ku zmene pomerov na strane účastníkov od posledného rozhodovania súdu o výživnom.

13. V preskúmvanej veci je nepochybné, že od predchádzajúcej úpravy vyživovacej povinnosti k maloletým deťom došlo k zmene pomerov na strane všetkých účastníkov konania. K zmene pomerov došlo najmä na strane maloletých detí, keďže od poslednej úpravy výživného v roku 2011 uplynula doba siedem rokov. V čase poslednej úpravy výživného bol maloletý M. žiakom druhého ročníka základnej školy a maloletý B. dokonca iba škôlkar; v čase rozhodovania súdu prvej inštancie maloletý M. končil deviaty ročník základnej školy (v súčasnosti podľa vyjadrenia matky navštevuje už dokonca stredný typ školy), maloletý B. v čase rozhodovania odvolacieho súdu je už žiakom siedmeho ročníka základnej školy. Z uvedeného je zrejmé, že jednak uplynutím doby, jednak nástupom maloletého M. na stredný typ školy a maloletého B. na druhý stupeň základnej školy, nastala podstatná zmena pomerov na strane maloletých detí, a to v každej oblasti ich uspokojovania.

14. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o zvýšení výživného prihliadol aj na zmenu zárobkových a majetkových pomerov u oboch rodičov a dodržal aj zásadu vyjadrenú v ust. § 62 Zákona o rodine, podľa ktorej rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich možností a schopností. Bolo zistené nepochybne z predložených správ, že príjem matky sa prakticky nezmenil, naopak príjem otca sa od poslednej úpravy výživného podstatne zvýšil, a to zo sumy 1.595,99 eur na sumu 2.180,- eur mesačne, teda o sumu 584 eur mesačne. Z takéhoto nárastu príjmu je otec nepochybne schopný (aj s prihliadnutím k tomu, že mu pribudla vyživovacia povinnosť k ďalšiemu maloletému dieťaťu), vyživovaciu povinnosť zvýšenú u maloletého M. o sumu 40 eur mesačne a u maloletého B. o sumu 50 eur mesačne, plniť. Preto odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k maloletým deťom o uvedené sumy, považoval za správne, primerané zistenej zmene pomerov, ako aj možnostiam a schopnostiam otca maloletých.

15. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

16. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu podľa § 370 a nasl. CMP.